



ČESKÁ REPUBLIKA

## ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **P. T. B. T.**, zast. Mgr. Štěpánem Svátkem, advokátem, se sídlem Na Pankráci 820/45, Praha 4, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 10. 2019, č. j. MV-131462-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 9. 2021, č. j. 14 A 177/2019 - 35,

**t a k t o :**

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalobkyni **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1.000 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

**O d ů v o d n ě n í :**

### I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 19. 8. 2019, č. j. OAM-878-22/PP-2019, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále též „zákon o pobytu cizinců“), neboť nedoložila, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a téhož zákona, a podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobkyni stanovena lhůta k vycestování z území České republiky v délce 30 dnů od právní moci rozhodnutí.

[2] Žalobkyně podala proti tomuto rozhodnutí žalované žalobu, v níž jej označila za nepřezkoumatelné, kdy správní orgán na jednu stranu žalobkyni vytýká neprokázání podmínek § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a na druhou stranu odmítá provést účastníci navrhované důkazy k prokázání statutu rodinného příslušníka občana Evropské unie. Správní orgán žádost žalobkyně v potřebném rozsahu neprojednal a nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Hodnocení dopadu rozhodnutí žalované do soukromého a rodinného života ze strany správních orgánů označila žalobkyně za paušální, kdy celým odůvodněním se prolíná v zásadě pouze rekapitulace toho, že žalobkyně ne zvolila vhodné pobytové oprávnění.

[3] Městský soud v Praze shora označeným rozsudkem žalobu zamítl. Žalobkyni namítanou nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí neshledal, neboť má jednoznačně znějící výrok a podrobné odůvodnění, které reaguje na všechny žalobkyni sdělené skutečnosti či vytknuté vady řízení a z jejich odůvodnění lze jednoduše zjistit, z jakých důvodů správní orgán rozhodl, na základě jakého skutkového stavu, jakou právní úpravu aplikoval a jakými úvahami se při tom řídil. Nepřezkoumatelnost není možné dovozovat z pouhého nesouhlasu žalobkyně s procesním postupem správního orgánu a jeho věcnými závěry. Městský soud dále poukázal na relevantní právní úpravu a konstatoval, že žalobkyně v průběhu řízení před správním orgánem prvního stupně nepředložila matriční doklad prokazující, že paní H. je skutečně dcerou žalobkyně, přestože právě tímto dokladem mohla snadno prokázat jejich vzájemnou příbuzenskou vazbu. Správní orgán I. stupně proto nepochybil, pokud žalobkyni nepřiznal status předka občana EU.

[4] Na tomto závěru nic nemění, že žalobkyně předložila ověřenou kopii rodného listu své dcery až v rámci odvolacího řízení. Žalovaný totiž s ohledem na § 82 odst. 4 správního řádu nemohl v odvolacím řízení přihlídnout k novým skutečnostem či důkazům, pakliže je žalobkyně mohla uplatnit dříve. Žalobkyně přitom požadované doklady mohla předložit již v řízení před správním orgánem I. stupně (respektive netvrdila opak), a proto nebylo na místě, aby žalovaný prolomil zásadu koncentrace řízení. Žalovaná nepochybila dále v závěru, že žalobkyně neprokázala ani druhou podmínku stanovenou § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců: závislost na výživě nebo jiné nutné péči od paní H. při uspokojování svých základních potřeb.

[5] Správní orgány správně nevyhověly návrhům na svědecký či účastnický výslech. Závislost žalobkyně na paní H. lze prokázat především listinnými důkazy. Listinné důkazy předložené žalobkyní však byly hrubě nedostačující, neboť závislost žalobkyně na výživě či nutné péči její dcery vůbec neprokazovaly. I sebestředivější výslechy by bez spojení s listinnými důkazy na tomto závěru stěží něco změnily. Důkazy navržené žalobkyní tak v posuzované věci nepředstavovaly důkazy potřebné ke zjištění skutkového stavu a správní orgán je tak podle § 52 druhé věty správního řádu *a contrario* nebyl povinen provést.

[6] K namítanému neposouzení dopadu napadeného rozhodnutí do rodinného a soukromého života žalobkyně soud v první řadě dal za pravdu žalované, že zákon v daném případě posuzování dopadů rozhodnutí podle § 174a zákona o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje. Na podkladě samotného textu zákona nicméně nelze učinit závěr, že zohlednění dopadu rozhodnutí do rodinného života žalobkyně bylo vyloučeno. Povinnost zkoumat dopad rozhodnutí do rodinného života žadatele o přechodný pobyt totiž vyplývá z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva o ochraně lidských práv“). Judikatura NSS se ustálila na závěru, že v řízení o žádosti (včetně pobytových věcí cizinců) leží primární břemeno tvrzení a důkazní na žadateli, nikoliv na správním orgánu (viz například

pokračování

rozsudek NSS ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017 - 36). Řízení o žádosti je ovládáno dispoziční zásadou. Je tedy především v zájmu účastníka, aby správnímu orgánu doložil nejen požadované dokumenty a náležitosti, ale také aby správnímu orgánu sdělil (tvrdil) všechny skutečnosti potřebné k posouzení jeho žádosti. Dle názoru soudu to platí obzvláště v případě, kdy žadatel namítá hrozící nepřiměřený zásah do jeho rodinného života přesto, že zákon po správním orgánu zohlednění tohoto hlediska výslovně nepožaduje (§ 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců).

[7] Žalobkyně až v podaném odvolání toliko argumentovala, že „*vzhledem ke celkové rodinné, materiální i sociální situaci na území České republiky je její vycestování rozhodně nepřiměřené a zasáhne do rodinného života nejen účastnice, ale celé její rodiny na území ČR, která již je zde plně integrována.*“ Podle městského soudu je takovéto obecně formulované tvrzení bez konkrétnějšího vysvětlení, jakým způsobem se může případné negativní rozhodnutí promítnout do rodinného života žalobkyně nedostatečné k tomu, aby vyvolalo bezpodmínečnou povinnost správních orgánů je konkrétně vypořádat. Žalobkyně pouze tvrdila, že negativní rozhodnutí povede k rozdělení rodiny, uvedené konstatování však ponechala ve značně obecné rovině. Uvedené tvrzení nadto zcela nekoresponduje s podanou žádostí o udělení povolení k přechodnému pobytu, v níž uvedla, že nikoliv nevýznamná část její rodiny (manžel, jeden z potomků a otec) žije stále ve Vietnamu. Soud tedy shledal, že správní orgány neměly povinnost zjišťovat si z úřední povinnosti další skutečnosti ohledně rodinného života žalobkyně nad rámec jí uvedených tvrzení a předložených důkazů. Za této situace lze akceptovat jejich závěr, že napadené rozhodnutí v nepřiměřené míře nezasáhne do rodinného a soukromého života žalobkyně.

## II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[8] Proti tomuto rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) kasační stížnost, v níž rovněž požádala o přiznání odkladného účinku. Stěžovatelka namítla, že žalovaná se dostatečně nezabývala rozhodnými skutečnostmi, tedy existencí vážných zdravotních důvodů a nezbytností péče občana EU – dcery stěžovatelky, přičemž stěžovatelka k této problematice uplatnila další důkazní návrhy, které správní orgán bez dalšího zamítl – svůj účastnický výslech a výslech svědků (dcery a manžela). Správní orgány tak její žádost v rozporu s § 3 správního řádu v potřebném rozsahu neprojednaly, nezjistily stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Dispoziční zásada byla porušena tím, že správní orgány na základě žádosti stěžovatelky neprovedly protokol o vyjádření účastníků podle § 18 správního řádu, případně o výslechu podle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců žádost bez dalšího zamítly. Správní orgány nemohou předjímat, jakou vypovídací hodnotu pro správní řízení budou navrhované důkazy mít. Správní orgány označily navržené důkazy lékařskou zprávou a řadou dalších listinných dokladů prokazujících její závislost na dceři, stejně tak jako nákup základního životního sortimentu z její strany za nevypovídající a neurčité, aniž by tyto další důkazní návrhy realizovaly. Zcela nedostatečné bylo poučení ze strany správních orgánů o tom, jaký konkrétní listinný doklad prokazující vazbu stěžovatelky na svou dceru ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců měl být z její strany doložen. Důkazní návrhy směřující k tomu, aby stěžovatelka a její dcera mohly osobně popsat, jakým způsobem je ze strany dcery o stěžovatelku pečováno, byly v kontextu doložených listin zcela důvodné důkazní návrhy. Správní orgány stěžovatelce na jednu stranu vytýkaly neprokázání podmínek ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a na druhou stranu odmítly provést jí navrhované důkazy na podporu a k prokázání statutu rodinného příslušníka občana EU.

[9] Žalovaná v odvolacím řízení nepřihlédla k doloženému originálu rodného listu dcery stěžovatelky, přičemž z rozsudku NSS č. j. 1 As 165/2018 - 40 vyplývá, že pro rozhodování správního orgánu je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí. Žalovaná tak podle stěžovatelky měla k doloženému dokladu přihlédnout, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit a věc vrátit k novému projednání.

[10] Rozhodnutí žalované dále stěžovatelka označila za nepřezkoumatelné v otázce dopadu do jejího soukromého a rodinného života. Stěžovatelka v průběhu správního i soudního řízení zdůraznila, že jejím domovem je již jen Česká republika, kde pobývá její manžel, dvě dcery, přičemž jedné z nich již bylo uděleno české státní občanství, a dále i vnučka. Celá rodina kromě dcery s přiznaným občanstvím má udělen trvalý pobyt a má v České republice kompletní sociální materiální rodinné zázemí a v domovském státě se již v podstatě nemá kam se navrátit. Stěžovatelka proto nesouhlasí se závěrem městského soudu, podle kterého stěžovatelka uvedla, že nikoliv nevýznamná část její rodiny (manžel, jeden z potomků a otec) žije stále ve Vietnamu. Stěžovatelce není známo, z jakého konkrétního důkazu takové závěry vyplývají. Hodnocení její situace bylo výhradně paušální, ať již týkající se jejích rodinných a soukromých poměrů, tak stupně integrace do majoritní české společnosti. Aby správní orgány mohly poměřit tento dopad, musí nejprve stav soukromého a rodinného života v dostatečném rozsahu zjistit, v tomto případě však správní orgán prvního stupně tímto způsobem vůbec nepostupoval a nemohl ho tak vůbec ve smyslu § 174a poměřit. Také v této otázce je tak rozhodnutí žalované nepřezkoumatelné, přičemž městský soud se v podstatě bez dalšího ztotožnil s nesprávnými a nepřezkoumatelnými závěry žalované.

[11] Žalovaná navrhl, aby kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek. K věci samotné se nevyjádřila.

### III. Posouzení kasační stížnosti

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelka je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupena advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti dle § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[13] Kasační stížnost není důvodná.

[14] Z provedené rekapitulace je zřejmé, že v posuzované věci se jedná především o posouzení, zda správní orgány postupovaly správně, když zamítnuly žádost žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka Evropské unie.

[15] Podle § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, *rodinným příslušníkem občana Evropské unie se pro účely tohoto zákona rozumí jeho potomek nebo předeek anebo potomek nebo předeek manžela občana Evropské unie, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie nebo jeho manželem, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyt.*

[16] Podle § 87 odst. 3 písm. b) téhož zákona, *ke žádosti o vydání povolení ke přechodnému pobytu je žadatel povinen předložit doklad potvrzující, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie.*

pokračování

[17] Podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, *ministerstvo žádost o vydání povolení ke přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v § 15a, nedoprovází nebo nenásleduje občana Evropské unie na území nebo nepředloží náležitosti uvedené v § 87b odst. 3.*

[18] Mezi účastníky je nesporné, že stěžovatelka doklad o tom, že je rodinný příslušník občana Evropské unie (rodný list své dcery) předložila až v průběhu odvolacího řízení dne 25. 9. 2019 jako přílohu podání ze dne 19. 9. 2019. Argumentaci stěžovatelky, že žalovaná měla přihlídnout k ověřené kopii rodného listu dcery stěžovatelky předloženému v průběhu odvolacího řízení Nejvyšší správní soud nepřisvědčil, neboť v posuzované věci se jednalo o řízení o žádosti (tj. o řízení zahájené na návrh), u kterého se uplatní koncentrace řízení stanovená v § 82 odst. 4 správního řádu, dle kterého, *ke novým skutečnostem a ke návrhům na provedení nových důkazů, uvedeným v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlídnou jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, které účastník nemohl uplatnit dříve. Namítá-li účastník, že mu nebylo umožněno učinit v řízení v prvním stupni určitý úkon, musí být tento úkon učiněn spolu s odvoláním.*

[19] Nejvyšší správní soud v této souvislosti poukazuje na rozsudek ze dne 7. 11. 2012, č. j. 1 As 114/2012 - 27, č. 1856/2009 Sb. NSS, v němž judikoval, že *zákonná zásada koncentrace správního řízení ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu z roku 2004 dopadá na všechny účastníky správního řízení zahajovaného na návrh, nikoliv pouze na navrhovatele, přičemž v bodech 20 a 21 vyslovil, že „stávající právní úprava správního řízení klade důraz na to, aby se správní řízení pokud možno odebrálo před správními orgány v prvním stupni, a další či nové skutečnosti a důkazy v odvolacím řízení připouští jen zcela výjimečně. Ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu posiluje tzv. koncentraci řízení tím, že účastníkovi řízení neumožňuje uplatňovat v odvolacím řízení takové skutečnosti a důkazy, které mohl uplatnit již dříve, tedy v řízení v prvním stupni. K novým skutečnostem a návrhům na provedení nových důkazů, které uvede odvolatel v odvolání nebo v průběhu odvolacího řízení, se přihlídnou jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti nebo důkazy, jež nemohl uplatnit dříve. Citované ustanovení zvyšuje odpovědnost jak správních orgánů I. stupně, tak účastníků řízení; správních orgánů zejména vzhledem ke splnění jejich poučovací povinnosti (§ 4 odst. 2 správního řádu), účastníků řízení v tom, že musí své návrhy uplatňovat pokud možno bez zbytečného odkladu. (viz Vedral, J. Správní řád. Komentář. Praha: BOVA POLYGON, 2012, s. 725). Zásada koncentrace řízení ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu je opodstatněná zejména v případech, kde se jedná o řízení zahajovaná na návrh účastníka řízení. Výše uvedený rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 As 96/2008 - 115 uvádí, že je „v zájmu žadatele, aby sbromáždil a správnímu orgánu předložil všechny potřebné doklady. Nemožnost přinášet nová tvrzení a návrhy důkazů v odvolání je tak jen důsledkem žadatelovy nečinnosti a nedostatečného poskytování součinnosti správnímu orgánu I. stupně.“*

[20] Stěžovatelce nic nebránilo předložit doklad o příbuzenském vztahu již v řízení před správním orgánem prvního stupně (stěžovatelka ani žádné takové okolnosti neuvádí). Jak již přilehavě konstatoval městský soud, správní orgán prvního stupně stěžovatelku řádně vyzval k odstranění vady žádosti spočívající v nepředložení dokladu o tom, že je rodinný příslušník občana EU postupem dle § 45 odst. 2 správního řádu, poskytl jí standardní lhůtu na dodatečné splnění této povinnosti a zároveň ji výslovně poučil o následcích nevyhovění této výzvě. Správní orgán prvního stupně přitom dostatečně srozumitelně uvedl, jaké konkrétní skutečnosti je třeba prokázat a jakým důkazním prostředkem je třeba prokázat rodinnou vazbu (zejm. rodným listem či jiným dokladem umožňujícím vysledovat příbuzenskou linii s výslovným upozorněním, že pro tyto účely není dostačující čestné prohlášení). Tato výzva obsahovala i srozumitelný výklad základních právních ustanovení, která na projednávaný případ dopadala. Zároveň správní orgán I. stupně upozornil stěžovatelku na následek neodstranění nedostatků žádosti v poskytnuté lhůtě. Stanovená lhůta přitom byla ještě na žádost zmocněnce stěžovatelky

prodloužena. Stěžovatelka tak měla dostatek času požadovaný doklad správnímu orgánu prvního stupně předložit, což však neučinila, přestože byla v učiněné výzvě správně poučena, že pro prokázání statutu rodinného příslušníka nepostačí čestné prohlášení. Správní orgán prvního stupně tudíž postupoval správně, když žádost stěžovatelky o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců zamítl s odůvodněním, že stěžovatelka i přes výzvu neprokázala žádným matričním dokladem, že je rodinným příslušníkem občana EU.

[21] K zásadě, že správní orgán rozhoduje podle skutkového stavu v době vydání rozhodnutí, tedy nelze přistupovat tak, jak to činí stěžovatelka, tj. že prolamuje výše uvedenou zásadu koncentrace řízení. Poukaz stěžovatelky na rozsudek NSS č. j. 1 As 165/2018 - 40 na výše uvedených závěrech nic nemění a není pro posuzovanou věc relevantní, neboť se jednalo o skutkově i právně odlišný případ, v němž Nejvyšší správní soud nesdílel právní závěr městského soudu, že ministr průmyslu a obchodu pochybil, pokud si pro rozhodnutí o rozkladu proti rozhodnutí o neudělení vývozní licence vojenského materiálu do Gruzie nevyžádal nové závazné stanovisko aktuální k okamžiku vydání svého rozhodnutí.

[22] K námitce stěžovatelky, že její žádost nebylo možné odmítnout výhradně na základě skutečnosti, že jí doložená lékařská zpráva byla z pohledu žalované nedostatečná, Nejvyšší správní soud v prvé řadě konstatuje, že žádosti stěžovatelky nebylo vyhověno již z toho důvodu, že stěžovatelka v řízení před správním orgánem prvního stupně neprokázala, že je rodinným příslušníkem občana Evropské unie, tedy matkou paní H. K. T. Předmětnou lékařskou zprávu o operaci palce dolní končetiny stěžovatelka poprvé předložila až v řízení před městským soudem, ačkoli městský soud v odůvodnění napadeného rozsudku mylně uvedl, že ji stěžovatelka předložila již v řízení před správními orgány. Nejvyšší správní soud ověřil ze spisu správních orgánů i z rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, že uvedenou lékařskou zprávu stěžovatelka před vydáním napadeného rozhodnutí nepředložila. I pokud by tomu tak ovšem bylo, lehké bolesti pravé nohy, které stěžovatelce nebrání v chůzi, nemohly doložit její závislost na péči její dcery.

[23] Opodstatněná není ani námitka, že správní orgán se dostatečně nezabýval rozhodnými skutečnostmi, tedy existencí vážných zdravotních důvodů a nezbytností péče občana EU – dcery stěžovatelky. Stěžovatelka totiž kromě výše uvedené lékařské zprávy žádné své zdravotní potíže ani důvody svědčící o nutnosti péče o její osobu nedoložila ani netvrdila. Za této situace nebylo nutné, aby správní orgány o zdravotním stavu stěžovatelky a nutnosti péče o ni prováděly další dokazování výsledkem stěžovatelky a dalších svědků (dcery a manžela stěžovatelky), jak se toho stěžovatelka domáhá v kasační stížnosti. Důvodná proto není ani námitka stěžovatelky, že správní orgán její žádost v potřebném rozsahu neprojednal, nezjistil stav věci tak, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti v rozporu s § 3 správního řádu.

[24] K argumentaci stěžovatelky, že správní orgán podle stěžovatelky nemůže předjímat, jakou vypovídací hodnotu pro správní řízení budou navrhované důkazy mít, Nejvyšší správní soud v prvé řadě konstatuje, že podle § 52 správního řádu platí, že *účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.* Správní orgán tudíž není povinen vyhovět každému důkaznímu návrhu a takový důkaz provést. Důkaz je tedy na místě provést tehdy, pokud by mohl přispět k objasnění skutkového stavu. Pokud správní orgán shledá, že navržený důkaz není způsobilý objasnit účastníkem rozporované okolnosti projednávaného případu, navržený důkaz neprovede; musí to však řádně zdůvodnit (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009 - 60).

pokračování

[25] V posuzované věci rozhodnutí žalované obsahuje zdůvodnění, proč stěžovatelkou navržené důkazy nebyly provedeny. Žalovaná totiž mimo jiné uvedla, že provedení výslechu stěžovatelky a navržených svědeckých výpovědí není důvodné, neboť by jimi nemohl být hodnověrně doložen přímý příbuzenský vztah ani závislost stěžovatelky na výživě či jiné nutné péči občana EU, neboť k prokázání těchto skutečností je nutné především doložit listinné doklady. K uvedenému závěru žalovaná dospěla po popisu a zhodnocení zjištěného skutkového stavu, v rámci něhož uvedla, že doklady o tom, že dcera stěžovatelky koupila spotřebič do domácnosti a kabelku, nedokládají, že by stěžovatelka byla závislá na její výživě nebo jiné nutné péči. Žalovaná konstatovala, že nic nenasvědčuje tomu, že by stěžovatelka nebyla schopna bez materiální pomoci své dcery uspokojovat základní životní potřeby. Stěžovatelka je v produktivním věku a ani přes výzvu správního orgánu prvního stupně nedoložila jediný doklad, ze kterého by bylo možno usoudit na její závislost na dceři. Ze spisového materiálu spíše vyplývá, že se stěžovatelka rozhodla zůstat v domácnosti a starat se o vnoučata, než že by jí v samostatném uspokojování základních životních potřeb bránila objektivní překážka. Stěžovatelka neprokázala ani závislost na jiné nutné péči ze strany její dcery, přestože její zástupce sliboval doložení lékařských zpráv. Jediný poznatek, který spisový materiál o zdravotním stavu stěžovatelky obsahuje, je zmíněn v doplnění žádosti ze dne 17. 4. 2019, v němž zástupce stěžovatelky sdělil, že stěžovatelka má podstoupit operaci palce dolní končetiny a že doloží aktuální lékařskou zprávu, která však ani přes prodloužení lhůty k doplnění žádosti doložena nebyla. S přihlédnutím k výše uvedenému Nejvyšší správní soud konstatuje, že listinné doklady předložené stěžovatelkou byly při posouzení věci zohledněny a správní orgány nepochybily, pokud neprovedly výše uvedené stěžovatelkou navržené důkazy výpovědí účastníka a svědků. Není proto opodstatněná ani námitka stěžovatelky, že správní orgány tyto důkazní návrhy nerealizovaly. Stejně tak není důvodná námitka stěžovatelky o vnitřní rozpornosti rozhodnutí žalované, v níž namítá, že žalovaná jí na jednu stranu vytýká neprokázání podmínek ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců a na druhou stranu odmítá provést jí navrhované důkazy, neboť žalovaná oba tyto závěry, jak je patrné z výše uvedeného, řádně zdůvodnila a nejsou vzájemně rozporné.

[26] Ke stěžovatelkou namítanému nedostatečnému poučení ze strany správního orgánu I. stupně o tom, jaký konkrétní listinný doklad prokazující vazbu stěžovatelky na svou dceru ve smyslu § 15a odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců měl být z její strany doložen, Nejvyšší správní soud konstatuje, že ve výzvě správního orgánu prvního stupně k doložení dokladů ze dne 28. 2. 2019, č. j. OAM 878-16/PP-2019, je jasně uvedeno, že příbuzenský vztah k občanu EU je potřeba doložit listinami, jako je oddací list či rodný list. To Nejvyšší právní soud považuje za dostatečně určitý a návodný pokyn k doložení rozhodnutých skutečností pro rozhodnutí věci. Navíc stěžovatelka byla již v řízení před správním orgánem prvního stupně zastoupena zmocněncem – advokátem, jemuž bylo rovněž zasláno uvedené poučení. Stěžovatelka tedy může stěžovatelka tvrdit, že poučení neporozuměla nebo že jí nebylo zřejmé, jaké doklady po ní správní orgán prvního stupně požaduje.

[27] Nedůvodná je dále i námitka stěžovatelky, v níž označila rozhodnutí žalované za nepřezkoumatelné v otázce dopadu do jejího soukromého a rodinného života. Nejvyšší správní soud uvádí, že žalovaná se k této otázce v odůvodnění svého rozhodnutí srozumitelně vyjádřila, a její rozhodnutí tudíž nelze považovat za nepřezkoumatelné. K poukazu stěžovatelky na její rodinnou situaci Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka argumentuje především situací její rodiny, nikoli svou a v zásadě stejně jako již v odvolání, ke kterému městský soud přílehlavě uvedl, že obecně formulované tvrzení stěžovatelky je nedostatečné k tomu, aby vyvolalo bezpodmínečnou povinnost správních orgánů je konkrétně vypořádat. S ohledem

na obecnost tvrzení stěžovatelky nepovažuje Nejvyšší správní soud za opodstatněné tvrzení stěžovatelky, že hodnocení její situace správními orgány bylo paušální. Nejvyšší správní soud k uvedenému dodává, že stěžovatelka je v produktivním věku a z obsahu spisového materiálu nevyplývá žádný závažný důvod (např. zdravotní), který by měl za následek nepřiměřený dopad rozhodnutí žalované do jejího soukromého a rodinného života.

[28] Stěžovatelka dále vytkla městskému soudu, že jí není známo, z jakého konkrétního důkazu vyplývá závěr městského soudu, že nikoliv nevýznamná část její rodiny (manžel, jeden z potomků a otec) žije stále ve Vietnamu, zdejší soud uvádí, že z bodu 40 odůvodnění kasační stížnosti napadeného rozsudku vyplývá, že městský soud vycházel ze žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu. K tomu je však třeba uvést, že ze žádosti podané stěžovatelkou sice vyplývá, že rodiče a jedno z dětí stěžovatelky žijí ve Vietnamu, zároveň z ní lze zjistit, že manžel stěžovatelky pobývá v ČR. Nadto lze uvést, že ve spisu je rovněž založen protokol o výslechu stěžovatelky ze dne 15. 11. 2018 pořízený v rámci jiného správního řízení, v němž stěžovatelka uvedla, že ve Vietnamu žijí její bratři a jedna z jejích sester a matka stěžovatelky. Uvedená úvaha městského soudu je tedy vskutku stížena nepřesností týkající se místa pobytu manžela stěžovatelky. Nejvyšší správní soud má ale za to, že tato nepřesnost nezpůsobuje nezákonnost napadeného rozsudku. Je totiž zřejmé, že stěžovatelka vskutku disponuje ve Vietnamu určitým rodinným zázemím, byť další část její rodiny pobývá v České republice. K námitce stěžovatelky, že správní orgán prvního stupně nezjistil dostatečně stav soukromého a rodinného života stěžovatelky, Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelce bylo umožněno se k věci vyjádřit a uvést a prokázat veškeré relevantní skutečnosti pro posouzení věci. Se stěžovatelkou uvedenými skutečnostmi se správní orgány vypořádaly a při posouzení věci je zohlednily. Zamítnutí žádosti stěžovatelky o přechodný pobyt bylo zapříčiněno výlučně její nedostatečnou spoluprací, resp. tím, že navzdory výzvě správního orgánu I. stupně nedoložila potřebný doklad prokazující její příbuzenský vztah s občanem EU, jehož se dovolávala. Za této situace má zdejší soud stejně jako soud městský za to, že správní orgány neměly povinnost dále zjišťovat z úřední povinnosti další skutečnosti ohledně rodinného a soukromého života stěžovatelky nad rámec jí uvedených tvrzení a předložených důkazů.

[29] Nejvyšší správní soud již nerozhodoval o žádosti stěžovatelky o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dospěl totiž k závěru, že o ní není třeba rozhodovat, jelikož urychleně rozhodl ve věci samé. Obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

#### **IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení**

[30] Nejvyšší správní soud shledal nedůvodnými všechny stěžovatelkou uplatněné námitky, kasační stížnost je proto nedůvodná. Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud dle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

[31] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšné žalované pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů její běžné úřední činnosti.

[32] Protože stěžovatelka uhradila soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, o němž Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů nerozhodl, je třeba stěžovatelce vrátit přeplatek na soudním poplatku ve výši 1.000 Kč ve lhůtě



pokračování

30 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Současně Nejvyšší správní soud vyzývá stěžovatelku, aby sdělila soudu číslo účtu, na který jí má být soudní poplatek vrácen.

**P o u ě n í:** Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. listopadu 2021

Mgr. Aleš Roztočil  
předseda senátu